

GEMİDE CUMA VE BAYRAM NAMAZLARI

Hocam ben bu yıl gemi makinaları işletme mühendisliği kazandım ve ilk başta bu bölümü kazandığım için çok mutlu oldum çünkü mesleğim gereği hep gemide olacak ve sürekli gezecektim ama bir zaman sonra aklıma acaba Cuma namazı kılabilir miyim, bayram namazı kılabilir miyim, çeşitli dini günlerde yapılması gereken aktiviteleri yerine getirebilir miyim diye aklıma birçok soru takılmaya başladı. Acaba bu bölümü seçerek yanlış mı yaptım? Yardımcı olursanız çok sevinirim...

Cevap: Gemi kaptanlığı güzel bir meslektir. Ama Cumalara, Bayram namazlarına sürekli engel olacak bir işte çalışmak sizi huzursuz edebilir. Bununla beraber yolculara Cuma namazları farz değildir. Siz sürekli yol halinde olduğunuz için siz Cuma yerine öğle namazını kılarırsınız. Bayram namazları zaten farz değil, sünnettir. Ama yılda iki kez topluca kılındığından farz gibi hatta farzdan da üstün gibi algılanmaktadır. O gün yolda olanlar sabah namazıyla yetinirler. Benim kanaatime göre gemi personeli gemide cemaatle Cuma ve bayram namazlarını kılabilirler. İçerinden biri imam olup namazı kıldırır. Sorun yok. İslâm kolaylık dinidir. Namazın temeli de Allah'ı zikretmek yani düşünmek, içte tutmaktır. Çünkü *"Ancak Allah'ı anmakla gönüller huzur bulur"* (Ra'd Sûresi) Bu münasebetle size Cuma ve bayram namazlarının hükümlerini anımsatayım:

Bir insana Cuma namazının farz olması için şu şartların bulunması lâzımdır.

1) Özgür ve serbest olmak, 2) Mukîm olmak, 3) Sağlıklı olmak, 4) Görme özürlü veya sakat olmamak, 5) Namaza gitmeğe engel bir özürlü bulunmamak.

Kendisinde bu şartlar bulunmayan kimselere Cuma namazı farz değildir: Hastalara, Cuma'ya gitmekle hastalığı artacak veya evdeki hastası zayı olacak olanlara, Cuma'ya gitmekten âciz ihtiyarlara, özgür olmayanlara, görme özürlü, sakat ve kötürüm olanlara, Cuma'ya gitmekle sağlığı zarar görecektir olanlara Cuma namazı farz değildir. Bunlar evlerinde öğle namazını kılarlar. Ama gidip Cuma'yı kılarılarsa o günün öğle namazı kendilerinden düşer.

Bayram namazına gelince

Cuma namazının farz olduğu kimselere senede iki defa Bayram Namazı vâcibdir. Gerçekte Bayram Namazı Sünnettir. Peygamberimiz sürekli bu namazı kıldırıldığı için vacip denmiştir. Vâcibliğı sünnet ile sabit olduğu için "Câmi-i Sağîrde" sünnet belirtilmiştir.

Cuma Namazının şartları Bayram Namazı için de vardır. Yalnız hutbe bayram Namazında şart değil, sünnettir. Hutbesiz de Bayram Namazı kılınabilir.

Sonuçta Bayram Namazı iki rek'atten ibarettir.